

826.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRÓW: SPRAW WOJSKOWYCH I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 3 września 1934 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Sprawiedliwości o trybie i zasadach postępowania komisji szacunkowych do spraw o odszkodowania w rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materiałów wybuchowych.

Na podstawie art. 9 ust. 3 i 14 ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materiałów wybuchowych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 123) zarządza się co następuje:

§ 1. Do właściwości komisji szacunkowej należy rozpatrywanie roszczeń o odszkodowania z tytułu szkód, poniesionych z powodu zakazu wzniesienia budowli (art. 3) lub z powodu odmowy zezwolenia na przebudowę lub zmianę budowli (art. 4), oraz przedstawianie dowódcy okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) wniosków w sprawie uznania prawności i zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania.

§ 2. Komisja szacunkowa urzęduje w dowództwie okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego). Dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) może wyznaczyć również inne miejsce urzędowania komisji.

§ 3. W skład komisji szacunkowej wchodzi:

- a) oficer sztabowy, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) — jako przewodniczący, oraz jako członkowie;
- b) urzędnik państwowej władzy budowlanej I instancji, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wykonania prawa lub odmowa zezwolenia, wyznaczony przez wojewodę—w miarę możliwości z pośród urzędników z wykształceniem technicznym;
- c) urzędnik właściwej (lit. b) izby skarbowej, wyznaczony przez dyrektora izby;
- d) urzędnik zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez właściwą (lit. b) władzę I instancji;
- e) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd właściwej (lit. b) gminy.

§ 4. Lokalu i potrzebnego personelu dostarcza komisji szacunkowej dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego).

§ 5. Nie może brać udziału w postępowaniu jako przewodniczący lub członek komisji szacunkowej:

- a) ten, kogo sprawa bezpośrednio lub pośrednio dotyczy;
- b) małżonek ubiegającego się o odszkodowanie, jego krewny lub powinowaty w linii prostej, a w linii bocznej do stopnia między dziećmi rodzeństwa, związany z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, oraz jego wierzyciel lub dłużnik.

§ 6. (1) Członek komisji szacunkowej zawiadania bezzwłocznie o przyczynie wyłączającej go — przewodniczącego, ten zaś dowódcę okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego); jeżeli przyczyna wyłączenia dotyczy przewodniczącego, zawiadania on o niej dowódcę okręgu korpusu.

(2) Ubiegający się o odszkodowanie może o przyczynie wyłączającej zawiadomić, jeżeli dotyczy ona członka komisji — przewodniczącego, jeżeli zaś dotyczy przewodniczącego — dowódcę okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego).

§ 7. O wyłączeniu rozstrzyga dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego), przyczem w przypadku wyłączenia członka komisji zawiadania o tem właściwą władzę (§ 3), która wyznacza innego członka na miejsce wyłączonego.

§ 8. (1) Ubiegający się o odszkodowanie zgłasza na piśmie roszczenie o odszkodowanie do dowódcy okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego).

(2) W piśmie tem należy:

- a) wymienić nieruchomość, w stosunku do której ograniczenie obowiązuje, i wykazać swoje prawa własności do nieruchomości lub inne prawa z nią związane;
- b) określić charakter i rozmiar poniesionych szkód oraz podać wysokość żądanego odszkodowania.

(3) Pisma te przekazuje dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) przewodniczącemu komisji szacunkowej.

§ 9. Po zapoznaniu się z aktami sprawy przewodniczący komisji szacunkowej może wezwać ubiegającego się o odszkodowanie do uzupełnienia w terminie nie krótszym niż dni 14 przedstawionych komisji dowodów, bądź do powołania tych dowodów oraz do udzielenia potrzebnych wyjaśnień.

§ 10. (1) Przedstawienie pisemnych dowodów powinno nastąpić w oryginale lub uwierzytelnionym odpisie.

(2) Przedstawiając dowód ze świadka, należy dokładnie oznaczyć okoliczności, które mają być stwierdzone zeznaniami świadka, oraz wskazać dokładny adres świadka.

§ 11. Komisja szacunkowa może zamiast przesłuchania świadka zażądać od niego złożenia zeznań na piśmie. Zeznania muszą być napisane przez zeznającego własnoręcznie.

§ 12. (1) Komisja szacunkowa wzywa świadka pismem poleconem, wymieniając w wezwaniu imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wezwanego, miejsce i czas przesłuchania, nazwisko ubiegającego się o odszkodowanie i przedmiot sprawy oraz zwiążłą osnowę przepisów o środkach przymusowych w razie niestawiennictwa (§ 21) i o wynagrodzeniu za stawiennictwo (§ 20).

(2) W przypadku zażądania od świadka złożenia zeznań na piśmie należy kwestje, co do których świadek ma się wypowiedzieć, ująć w formę zwiążłych i wyczerpujących pytań.

§ 13. Świadcami nie mogą być:

- a) osoby niezdolne do spostrzegania lub komunikowania swych spostrzeżeń;
- b) duchowni co do faktów, powierzonych im na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną;
- c) żołnierze i urzędnicy publiczni, nie zwolnieni od zachowania tajemnicy urzędowej, o ileby zeznanie ich miało być połączone z jej naruszeniem.

§ 14. (1) Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka z wyjątkiem małżonka ubiegającego się o odszkodowanie, jego wstępnych, zstępnych i rodzeństwa, powinowatych w tym samym stopniu oraz osób, pozostających z nim w stosunku przysposobienia. Prawo odmowy zeznań ze strony małżonka i powinowatych trwa i po ustaniu małżeństwa.

(2) Świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytania, gdyby zeznanie mogło narazić go lub jego bliskich, wymienionych w ustępie 1, na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową, albo gdyby zeznanie miało być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej.

§ 15. Przed przesłuchaniem lub w razie żądania złożenia zeznań na piśmie należy pouczyć świadka o grożącej mu odpowiedzialności za fałszywe zeznanie.

§ 16. Komisja szacunkowa może zasięgać informacji od władz i urzędów; informacje urzędowe, udzielone komisji z zastrzeżeniem ich poufności, nie mogą być ujawnione.

§ 17. Przed powzięciem decyzji co do uznania prawności roszczenia komisja szacunkowa zasięgnie opinii prawnej u właściwych władz wojskowych.

§ 18. (1) W przypadkach, wymagających wiadomości specjalnych, komisja szacunkowa może wezwać jednego lub kilku biegłych, celem zasięgnięcia ich opinii.

(2) Wezwanie i przesłuchanie biegłych dokonywa się na tych samych zasadach, co wezwanie i przesłuchanie świadków.

(3) Wyłączenie biegłych następuje w sposób i na zasadach, określonych w §§ 5 — 7.

§ 19. Komisja szacunkowa może zarządzić oględziny na miejscu, w razie potrzeby z udziałem biegłych.

§ 20. (1) Świadkom i biegłym, oraz biegłemu członkowi komisji (§ 3 lit. e), nie będącym funkcjonariuszami państwowymi lub samorządowymi, przysznaje się wynagrodzenie w wysokości przeciętnego zarobku dziennego osoby wezwanej, nie wyżej jednak niż 15 zł dziennie, oraz zwrot rzeczywistych kosztów podróży.

(2) Żądania świadków i biegłych o przyznanie wynagrodzenia i zwrot kosztów podróży powinny być zgłoszone pod rygorem utraty roszczenia bezzwłocznie po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

(3) O przyznaniu wynagrodzenia, jego wysokości, jak również o przyznaniu kosztów podróży decyduje przewodniczący komisji. Od decyzji w tym względzie nie służy odwołanie.

(4) Wynagrodzenie wypłaca się bezzwłocznie po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

(5) Świadcowie i biegli, będący funkcjonariuszami państwowymi i samorządowymi, otrzymują diety oraz zwrot kosztów podróży według zasad, określonych w przepisach o podróżach służbowych.

§ 21. (1) Kto jako świadek lub biegły nie stawi się na wezwanie komisji szacunkowej lub odmówi dania żądanych wyjaśnień albo zeznań na piśmie bez usprawiedliwiających powodów,

podlega karze grzywny do 50 złotych, a w przypadku ponownego niewykonania żądania — karze grzywny do 100 złotych.

(2) Właściwymi do orzekania kar, wymienionych w ustępie 1, są powiatowe władze administracji ogólnej.

(3) Jeżeli niestawiennictwo świadka lub biegłego nastąpiło bez uzasadnienia powodu, przewodniczący komisji zwraca się do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej o zarządzenie przymusowego sprowadzenia wezwanej osoby.

§ 22. (1) Komisję szacunkową zwołuje i oznacza terminy jej posiedzeń oraz innych czynności przewodniczący komisji, zawiadamiając o nich właściwe władze (§ 3) bądź członków komisji oraz ubiegającego się o odszkodowanie — pismem poleconem co najmniej na 10 dni przed terminem. W zawiadomieniu należy podać dokładnie przedmiot czynności.

(2) Pisma komisji szacunkowej podpisuje przewodniczący komisji.

§ 23. Z każdej czynności komisji szacunkowej sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący komisji lub członek komisji, spełniający daną czynność, oraz osoby, współdziałające w tej czynności.

§ 24. (1) Wysokość odszkodowania ustala komisja szacunkowa w pieniądzu według przeciętnych cen rynkowych w miejscu położenia nieruchomości w czasie powstania szkody, przy uwzględnieniu wszystkich zachodzących okoliczności.

(2) Odszkodowanie obejmuje jedynie wynagrodzenie szkód, rzeczywiście poniesionych z powodu wprowadzenia ograniczeń albo też z powodu odmo-

wy zezwolenia na wykonanie przez poszkodowanego jego praw.

§ 25. Wynik postępowania w zakresie prawności i zasadności roszczenia oraz wysokości odszkodowania ujmuje komisja szacunkowa na posiedzeniu w formę umotywowanego wniosku i przedstawia go wraz z aktami sprawy dowódcy okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) najpóźniej w terminie 5 miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie (§ 8).

§ 26. (1) Do ważności posiedzeń komisji szacunkowej wymagana jest obecność wszystkich jej członków.

(2) Wnioski komisji szacunkowej (§ 25) zapadają większością głosów, przyczem wstrzymanie się od głosowania nie jest dopuszczalne. W przypadku, gdy żadne ze zdań nie uzyska większości, rozstrzyga zdanie, do którego przyłączy się przewodniczący komisji.

(3) Członek komisji szacunkowej, który został przegłosowany, może zażądać, aby jego odmienne zdanie zostało wciągnięte do protokołu.

§ 27. (1) W przypadku uznania, że wniosek komisji szacunkowej opiera się na niewyczerpująco ustalonym stanie faktycznym lub pozostaje w sprzeczności z poczynionymi ustaleniami, może dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) zwrócić akta sprawy komisji szacunkowej w celu ponownego rozpatrzenia, wskazując okoliczności, które należy wziąć pod uwagę, bądź czynności, które należy spełnić.

(2) W powyższym przypadku komisja szacunkowa powinna wykonać nakazane przez dowódcę okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego) czynności w terminie 3 tygodni od dnia doręczenia zarządzenia dowódcy okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego).

(3) Komisja szacunkowa związana jest w tym przypadku zapatrywaniem prawnem, wyrażonem w zarządzeniu dowódcy okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego).

§ 28. Koszty postępowania komisji szacunkowej ponosi Skarb Państwa.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych:
Marjan Zyndram-Kościałkowski

827.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 1 października 1934 r.

w sprawie przyjmowania weksli, płatnych w siedzibie miejscowego urzędu pocztowego, do zaprotestowania.

Na podstawie art. 6 i 18 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

§ 1. Weksle, płatne w siedzibie miejscowego urzędu pocztowego, urzędy pocztowe przyjmują do zaprotestowania w stanie otwartym, bez potrzeby nadawania ich w listach zleceniowych, jeżeli weksle te nie podlegają ograniczeniom, przewidzianym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 marca 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 234).

Urzędem pocztowym w rozumieniu przepisów rozporządzenia niniejszego jest także agencja pocztowa.

§ 2. Do każdego weksłu powinien być dołączony wypełniony wykaz zleceniowy bez przekazu.

§ 3. Weksle, płatne w siedzibie miejscowego urzędu pocztowego, przeznaczone do protestu, bez względu na ich ilość, powinny być nadawane zapomocą pocztowej książki nadawczej lub arkusza nadawczego, które są do nabycia w każdym urzędzie pocztowym.

§ 4. Za inkaso weksli, płatnych w siedzibie miejscowego urzędu pocztowego, a oddanych do zaprotestowania, nadawca płaci taryfową opłatę manipulacyjną bądź opłatę tę przekazuje do zapłaty dłużnikowi.

Przekazanie tej opłaty na dłużnika skutecznia nadawca przez zamieszczenie w rubryce 4 wykazu zleceniowego klauzuli: „Opłatę za inkaso przekazuję do zapłaty dłużnikowi”.

§ 5. Weksle, przyjęte do zaprotestowania (§ 1), urząd pocztowy przedstawia dłużnikowi do zapłaty, a w razie niezapłacenia dokonywa protestu według przepisów prawa wekslowego.

§ 6. 1) Dłużnik, który płaci sumę dłużną z weksłu, przyjętego według postanowień § 1 rozporządzenia niniejszego, do rąk funkcjonariusza pocztowego, przedstawiającego mu złączony z protestem weksel do zapłaty, powinien także uiścić taryfową opłatę manipulacyjną za inkaso, jeżeli nadawca przekazał tę opłatę do zapłaty.

2) Wpłaconą przez dłużnika kwotę w pełnej wysokości, z wyjątkiem opłaty manipulacyjnej, wypłaca się nadawcy w urzędzie pocztowym za pokwitowaniem.